

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av arbetarskyddslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det ändringar i arbetarskyddslagen. Arbetsgivarens allmänna omsorgsplikt preciseras genom bestämmelser om arbetsgivarens skyldighet att särskilt beakta att arbetstagarens personliga förutsättningar kan kräva individuella arbetarskyddsåtgärder för att arbetstagarens säkerhet och hälsa kan tryggas. Arbetsgivarens skyldighet att ge akt utökas till att omfatta arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet. Paragrafen om utredning och bedömning av riskerna i arbetet preciseras genom bestämmelser om att arbetstagarnas åldrande ska tas i beaktande vid bedömningen av risker. Skyldigheten att bedöma risker preciseras också genom bestämmelser om att både de fysiska och de psykosociala belastningsfaktorerna i arbetet ska beaktas. Dessutom åläggs arbetsgivaren en skyldighet att beakta arbetstagarens personliga förutsättningar vid undervisning och handledning av arbetstagarna.

Det föreslås att arbetarskyddslagen dessutom preciseras så att bestämmelsen om arbete som medför särskild fara ska utöver gravida arbetstagare dessutom inkludera ett omnämnande av arbetstagare som nyligen fött barn och arbetstagare som ammar. Det föreslås dessutom att myndiganden att utfärda förordning fogas till bestämmelserna om arbete som medför särskild fara och bestämmelserna om nattarbete.

Propositionen hänför sig till det i regeringsprogrammet inskrivna målet att stärka den offentliga ekonomin genom att öka sysselsättningen, ett mål som förutsätter att äldre personer deltar på arbetsmarknaden i större utsträckning och att tiden i arbetslivet förlängs. Syftet med propositionen är att främja orkandet i arbetet för personer som fyllt 55 år och minska tidigt utträde ur arbetslivet.

Lagen avses att träda i kraft så fort som möjligt.

Lag

om ändring av arbetarskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arbetarskyddslagen (738/2002) 8 § 1 och 4 mom., 10 § 1 mom., 11 § och 14 § 1 mom., av dem 10 § 1 mom. sådant det lyder i lag 755/2021, samt fogas till 30 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 755/2021, ett nytt 3 mom. som följer:

8 §

Arbetsgivarens allmänna omsorgsplikt

Arbetsgivaren är skyldig att genom nödvändiga åtgärder sörja för arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet. I detta syfte ska arbetsgivaren beakta omständigheter som hänför sig till arbetet, arbetsförhållandena och arbetsmiljön i övrigt samt till arbetstagarens personliga förutsättningar. Arbetsgivaren ska särskilt beakta att arbetstagarens personliga förutsättningar kan kräva individinriktade arbetarskyddsåtgärder för att trygga arbetstagarens säkerhet och hälsa.

Arbetsgivaren ska fortgående ge akt på arbetsmiljön, arbetsklimatet och säkerheten hos arbetssätten samt på arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet. Arbetsgivaren ska också ge akt på de vidtagna åtgärdernas inverkan på säkerheten och hälsan i arbetet.

10 §

Utredning och bedömning av riskerna i arbetet

Arbetsgivaren ska med beaktande av arbetets och verksamhetens art tillräckligt systematiskt reda ut och identifiera de olägenheter och risker som beror på arbetet, arbetstiderna, arbetslokalen, arbetsmiljön i övrigt och arbetsförhållandena samt, om olägenheterna och riskerna inte kan undanröjas, bedöma deras betydelse för arbetstagarnas säkerhet och hälsa. I detta sammanhang ska hänsyn tas till

- 1) risken för olycksfall och annan förlust av hälsan särskilt med beaktande av de olägenheter och risker som avses i 5 kap. och som förekommer i arbetet eller på arbetsplatsen,
- 2) olycksfall, yrkessjukdomar och arbetsrelaterade sjukdomar samt risksituationer som förekommit,
- 3) arbetstagarens ålder, åldrande, kön, yrkesskicklighet och andra personliga förutsättningar,
- 4) fysiska belastningsfaktorer i arbetet samt belastningsfaktorer i anslutning till arbetets innehåll, organiseringen av arbetet och arbetsgemenskapens sociala funktion,
- 5) arbetsrelaterat resande utanför arbetstiden,

- 6) eventuell fara för den reproduktiva hälsan,
 - 7) andra motsvarande omständigheter.
-

11 §

Arbete som medför särskild fara

Om den bedömning av riskerna i arbetet som avses i 10 § visar att arbetet kan medföra särskild fara för olycksfall eller sjukdom, får detta arbete utföras endast av en arbetstagare som är kompetent och som med avseende på sina personliga förutsättningar lämpar sig för arbetet eller av en annan arbetstagare som står under en sådan arbetstagares direkta övervakning. Andra personers tillträde till riskområdet ska förhindras genom nödvändiga åtgärder.

Om arbetet eller arbetsförhållandena kan medföra särskild fara för en gravid arbetstagare, arbetstagare som nyligen fött barn eller arbetstagare som ammar, ska arbetsgivaren vidta nödvändiga åtgärder för att avvärja faran. Om den särskilda faran inte kan elimineras, ska arbetsgivaren sträva efter att för den tid då arbetet eller arbetsförhållandena kan medföra särskild fara flytta arbetstagaren till arbetsuppgifter som lämpar sig för henne.

Närmare bestämmelser om faktorer som kan medföra risk i arbetet för en gravid arbetstagare, en arbetstagare som nyligen fött barn eller en arbetstagare som ammar och om hur riskerna kan identifieras, om exponeringens art, utredning och bedömning av riskerna, om information och anmälan samt om åtgärder för att avvärja riskerna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Undervisning och handledning för arbetstagarna

Arbetsgivaren ska ge arbetstagarna tillräcklig information om olägenheterna och riskerna på arbetsplatsen samt se till att arbetstagarna med beaktande av sitt yrkeskunnande och sin arbetserfarenhet samt arbetstagarens andra personliga förutsättningar

- 1) får tillräcklig introduktion i arbetet, arbetsförhållandena på arbetsplatsen, arbets- och produktionsmetoderna, de arbetsredskap som används i arbetet och deras korrekta användning samt säkra arbetssätt i synnerhet innan ett nytt arbete eller en ny uppgift inleds eller arbetsuppgifterna ändras samt innan nya arbetsredskap eller arbets- eller produktionsmetoder tas i bruk,

- 2) ges undervisning och handledning i syfte att förhindra olägenheter och risker i arbetet samt för att undvika olägenheter eller risker som arbetet medför för säkerheten eller hälsan,

- 3) ges undervisning och handledning med tanke på reglerings-, rengörings-, service- och reparationsarbeten samt störningar och exceptionella situationer, och

- 4) vid behov ges kompletterande undervisning och handledning.

30 §

Nattarbete

Närmare bestämmelser om utredning och bedömning av de risker som nattarbete kan medföra för arbetstagarnas säkerhet och hälsa samt om åtgärderna för att förebygga eller minska riskerna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

UTKAST

UTKAST